

A területfejlesztés új letéteményese Franciaországban: a Területi Egyenlőségért Felelős Hivatal

TÓKÉS TIBOR

Absztrakt

A Területi Egyenlőségért Felelős Hivatal (Commissariat général à l'égalité des territoires- CGET) 2014-ben hozták létre. A CGET a DATAR örökösének tekinthető, hiszen küldetése hasonló, mint az egykori Területrendezési és Regionális Tevékenységet Irányító Központé volt. A hivatal három, DATAR (a területfejlesztésért és a regionális attraktivitásért felelős minisztériumközi hivatal), CIV (a városokért felelős minisztériumközi főtárcsá) és az Acsé (társadalmi kohézióért és esélyegyenlőségért felelős iroda), a francia területfejlesztés rendszerében meghatározó szervezet egyesítésével jött létre. Feladata a területi egyenlőség nemzeti politikájának a megalkotása és érvényesítése, e cél érdekében összehangolja az egyes minisztériumok, állami szervek munkáját. E feladat ellátása során meghatározza, elkészíti és működteti a területi egyenlőség politikáját és a nemzeti várospolitikát. Részt vesz a 2014-2020 közötti az állam és a régiók között kötendő tervszerződések előkészítésében, összehangolásában és végrehajtásában. E feladatokból következik, hogy a CGET hasonló szereppel bír, mint a DATAR és hasonlóan elődjéhez igen fontos szerepet tölt be a francia területfejlesztés célkitűzéseinek megvalósításában és a francia térszerkezetben meglévő egyenlőtlenségek mérséklésében, Franciaország versenyképességének növelésében.

Kulcsszavak:

CGET, DATAR, francia területfejlesztés, területi egyenlőség politikája, tervszerződések

Bevezetés

A tanulmány célja, hogy megismertesse az olvasót a francia területfejlesztés gyűjtőpontjában található szervezettel a Területi Egyenlőségért Felelős Hivattal. E hivatal nem előzmények nélküli szervezet Franciaországban. Elődje a DATAR mintegy 50 éven keresztül sikeresen hangolta össze a francia területfejlesztés szereplőinek munkáját. A regionális politikát Franciaországban a minisztériumok szintjén a közelmúltban, érdekes szöfordulattal elkezdtek a területi egyenlőség politikájának nevezni, ezzel is utalva arra, hogy e politika egyik legfontosabb feladata - a francia forradalom egyik eszméjének is tekintett - az egyenlőség kialakítása. Vagyis, hogy minden francia állampolgár számára, éljen az ország bármelyik régiójában, ugyanazt az életszínvonalat, ugyanazokat a lehetőségeket biztosítsák társadalmi és gazdasági szempontból egyaránt. E hivatal feladata tehát e szakpolitika koordinálása, ám küldetése kiterjedtebb, mint a DATAR esetében volt. A 21. század kihívásai új kihívásokat jelentenek a terület- és településfejlesztés számára is, az ezekre adott válaszok megkönnyítése is CGET feladata azáltal, hogy megtervezi és koordinálja a francia területfejlesztést és összehangolja az abban résztvevő szereplők munkáját. Ezen küldetés bemutatására vállalkozik jelen munka.

A „DATAR-korszak”

A Területi Egyenlőségért Felelős Hivatal (Commissariat général à l'égalité des territoires- CGET) a francia kormány 2014. március 31-i 2014-394 rendeletével jött létre. A hivatalt a DATAR örökösének tekinthetjük, mind feladatkör, szakemberállomány valamint történetiség szempontjából, ezért célszerű bemutatni a DATAR történetét.

A francia térszerkezetben meglévő egyenlőtlenségek (főváros-vidék, ÉK-DNY kettősség, városok-falvak közötti különbségek) kiegyenlítésére tett kísérletek a két világháború között és a háborút követő két évtizedben csak mérsékelt sikereket hoztak. Az addigi Párizs és a fővárosi régió ellensúlyozására tett kísérletek összességükben sikertelenek voltak. Emellett a területfejlesztés és tervezés állami irányítása, illetve összehangolása is több párhuzamos intézményt hozott létre, melyek között nem volt meg a kellő összhang az országos és a regionális tervezést illetően (Tervügyi Főhivatal 1946, Újjáépítési és Urbanisztikai Minisztérium Területfejlesztésért Felelős Igazgatósága 1957). E problémák nyomán de Gaulle javaslatára 1963-ban létrehozták a Területrendezési és Regionális Tevékenységet Irányító Központot, azaz a DATAR-t (Délégation à l'Aménagement du Territoire et Action Régional).

A DATAR megalkotásával Franciaországban olyan szervet szerettek volna megalkotni, mely megtervezi és megszervezi a regionális fejlesztést és a területfejlesztést, mely nem más, mint egy kapocs a kormányzat és a közigazgatás más szintjei között és csak a kormánynak, azaz a miniszterelnöknek tartozik felelősséggel. A DATAR első feladata volt a főváros ellenpólusaiként szóba jöhető egyensúlyteremtő metropoliszok kijelölése, melyet J. HAUTREUX és M. ROCHEFORT munkája alapján végeznek el. E városok Bordeaux, Lille, Lyon, Marseille, Toulouse, Nancy-Metz, Nantes, Strasbourg voltak. Hogy megnöveljék ellensúly szerepüket néhány város esetében város csoportokat alakítottak ki, ezeket tekintették teljes értékű ellenpólusnak: Lyon-Saint-Étienne-Grenoble, Marseille-Aix, Lille-Roubaix-Tourcoing, Nantes-Saint-Nazaire, Nancy-Metz-Thionville. Sokan már a nyolc ellenpólust is soknak tartották, ám ennek ellenére mégis bővítették a pólusvárosok számát. 1967-ben az ellenpólus programból kimaradó városok nyomására újabb öt egyensúly-teremtő központot jelölnek ki: Dijon, Clermond Ferrand, Rouen, Limoges, Montpelier. A program alapvetően sikertelennek minősíthető, részben azért, mert a 13 ellenpólus túl soknak bizonyult és ennek köszönhetően elaprózták a rájuk szánt forrásokat. Emellett egyik város sem rendelkezett akkora demográfiai, gazdasági súllyal, hogy Párizst sikeresen ellensúlyozhassa. Egyik város sem tudott sikeresen specializálódni, valamint a regionális felosztásban és az ellenpólusok elosztásában sem volt meg a megfelelő összhang.

A sikertelenség magyarázata lehet az, hogy egységes receptet próbáltak meg alkalmazni minden pólusvárosra a helyi sajátosságok figyelmen kívül hagyásával, így a fejlesztések, ha általánosságban előremutatók voltak is, a konkrét megvalósítás - ha volt egyáltalán - már más, sok esetben nem várt eredményt hozott. A DATAR politikája, működése első időszakában Párizs és a fővárosi régió ellensúlyozására, a városhálózat erősítésére, egyközpontúságának mérséklésére irányult (Ellenpólus Program 1963/67, „új városok” terv 1970, Közepes Nagyságú Városok kialakításának Programja 1973). E politika a problémákkal küszködő ipari, mezőgazdasági területek támogatására, fejlesztésük elősegítésére is irányult (Lotaringiai Nord-Pas-de-Calais Loire menti ipari szerkezetváltási programok). Támogatta és segítette az ipar és a tercier szektor decentralizálódási folyamatát és annak felgyorsítását. A DATAR célja működésének első évtizedeiben a fejlesztések tudatos földrajzi orientálása a nagytérségi egyenlőtlenségek csökkentése, valamint a fővárosi régió növekedésének ésszerű keretek között tartása, a főváros

ellenpólusainak megerősítése, valamint a vidéki térségek helyzetbe hozása.

Az 1973-74-es olajválságig tartó kedvező időszakban, azaz a három „dicsőséges évtizedben”, a francia regionális politika és területfejlesztés alfája és omegája Párizs fontosságának csökkentése, a fővárosi régió gazdasági jelentőségének mérséklése és az ország térszerkezetének átalakítása, egyfajta gazdasági decentralizáció, a kevésbé iparosított régiók ipari fejlesztése a vidéki nagyvárosok és városi régiók megerősítése, egyensúlyteremtő metropolisszá alakítása volt (MERLIN, P. 2007). A gazdasági visszaesés okán a DATAR kiterjeszti akcióinak hatósugarát, és megkísérli azok diverzifikációját, ekkor az ipari tevékenységek mellett már a tercier szektort is érinti a decentralizáció, sőt a kutatás-fejlesztést is (MERLIN, P., 2007). Ám mivel ezen intézkedésekben nincs meg a kellő folytonosság és összehangoltság: e diverzifikáció a hatékonyság rovására ment. Regionális cselekvési terveket készítettek, főleg a munkanélküliség mérséklése érdekében (Nord-Pas-de-Calais, Lotaringia, Île-de-France, Midi-Pyrénées, Provence-Alpes-Côte-d’Azur, Rhône-Alpes). A válságnak köszönhetően mutatkozott meg először, hogy a területfejlesztés és a versenyképesség nem feltétlenül férnek meg szükségképpen jól egymással. Nem lehetett ugyanis összhangba hozni egymással egy következetes területfejlesztési politikát és egy olyan iparpolitikát, mely alapvetően szabad piaci mechanizmusok helyreállítására törekedett (PARODI, M. 2007).

A francia területfejlesztés az 1980-as évektől fokozatosan a régiók felé fordult és a decentralizáció hasonlóan a közigazgatáshoz a területfejlesztésben is kiteljesedett. Az állam és a régió között kötendő tervszerződések megjelenésével javultak a DATAR beavatkozási lehetőségei, mivel részt vett e szerződések kivitelezésében. 1984-ben a válság sújtotta ipari területeken létrehoztak 14 szerkezetváltási pólust, melyeket az állam nagymértékben támogatott, ám a szerkezetátalakítási pólusok politikájának eredménye minden várakozást alulmúlt.

Franciaországban az 1990-es éveket a területfejlesztés szempontjából a visszafogottság és a támogatások fokozatos visszaszorítása jellemezte. A 90-es évekre világossá vált, hogy a 21. század közeledtével változtatni kell a területfejlesztés szemléletmódján és ez a később elfogadott francia területfejlesztési törvényekben is megmutatkozik. Először csak a lakosság véleményének, később a fenntarthatóság és a környezetvédelem szempontjainak figyelembe vételében mutatkozott meg e szándék. 1995 februárjában elfogadták a Területrendezési és Fejleszté-

si Orientációs Törvényt (ún. Pasqua-törvény), a törvény kialakítása során széleskörű társadalmi párbeszédet hirdettek és a társadalom és a gazdaság minél több szereplőjét igyekeztek bevonni annak előkészítésébe. A törvény szerint a területi politikát, azaz a területfejlesztési politikát az állam határozza meg, annak végrehajtásába bevonja az önkormányzatokat és az ott élők, azok önállóságának és a decentralizáció elveinek tiszteletben tartásával. E politika nemzeti szolidaritásra épít, mert csak a helyi szereplők közreműködésével lehet sikeres a területfejlesztés. Nagy hangsúlyt fektet a tervezésre és a tervek összehangolására. 1999-ben elfogadták a területrendezési és fenntartható területfejlesztési orientációs törvényt (ún. Voynet-törvény). A törvény nagy figyelmet fordít a területi egyenlőtlenségek mérséklésére, ennek során ötvözni kell a társadalmi fejlődést a gazdaságfejlesztést és a környezetvédelmet. A nemzetközi szinten versenyképes fejlesztési pólusokat és a párizsi régiót megfelelően kell kezelni illetve megerősíteni. Olyan helyi szint felől építkező agglomerációkat kell létrehozni, melyek képesek a bennük rejlő energiákat felszabadítani. Az önkormányzatok közötti együttműködések fejlesztési szükséges, de meg is kell erősíteni azokat.

Az 1997 és 2002 közötti időszak ösztönözte a versenyképességi pólusok politikáját, mely szakított a DATAR régebbi politikáival, melyek a kezdetektől főleg defenzív jellegűek voltak. Ez egy offenzív politika, melynek célja valódi technológiai-gazdasági platformok létrehozása az ipar, a kutatás és a felsőoktatás közreműködésével. A versenyképességi pólusok alapvetően megváltoztatták a francia területfejlesztés irányát az innovációk és a versenyképesség kutatása felé. Ez a politika nem egy stratégia vagy egy folyamat, amelyet előre lehet jelezni vagy meg lehet tervezni és össze lehet hasonlítani az iparilag Franciaország előtt járó országokkal. A Michael Porter által kialakított klaszter-elmélet az alapja, ami a földrajzi és kulturális közelségen valamint a vállalatok együttműködésén és egymás kiegészítésén vagy ugyanazon az illetékeségi területen az intézmények megosztásán alapul, ami megengedi a nagyságrendi megtakarításokat, de a szinergiákat is a vállalatok és a kutatási központok között, és önmaga indít el egy belső növekedést, valamint magához vonz más vállalatokat is. A versenyképességi pólusok politikája összességében eredményes volt. A különböző szereplők többek között a kis- és középvállalkozások jelentős hatást gyakoroltak, a helyi és regionális fejlődésre.

2006. január 1.-től, a DATAR átalakult. A hatékonyabb területfejlesztés megvalósítása érdekében, hogy a terü-

let és gazdaságfejlesztést még magasabb szintre emeljék a DATAR átalakult DIACT-vé, azaz a Területfejlesztésért és a Területi Versenyképességért Felelős Minisztériumközi Központtá (Délégation Interministérielle à l'Aménagement et à la Compétitivité des Territoires). Ez több volt, mint egy elnevezésbeli változás, ez tulajdonképpen egy új területfejlesztési irány kialakítása volt, mely figyelembe veszi a gazdaság globalizálódását és egy tervben ötvözi a területfejlesztést és a versenyképesség kutatását, míg elődje a régi DATAR csak az elsőre fektetett hangsúlyt. Az átalakulást jelzi a már tárgyalt versenyképességi pólusok politikája is, melyben a DIACT, majd az új DATAR fontos koordináló szerepet kapott. Ez az átnevezés egy új korszak kezdetét is jelenti, mivel a minisztériumközi jellegű szervezet most már a nevében hordozza ezzel is hangsúlyozva azt, valamint a területi decentralizációt és versenyképességet is kihangsúlyozzák, ami ekkorra a francia területfejlesztés egyik sarokkövévé vált.

2010. január 1-jével a DIACT elnevezésről újra visszatérnek a DATAR-hoz, ám módosítják a betűszó tagjait (2009. december 14-i 2009-1549 rendelet alapján). A DATAR ekkor már a Területfejlesztésért és a Regionális Attraktivitásért Felelős Központot jelenti (Délégation à l'Aménagement du Territoire et à l'Attractivité Régionale). Bekerül a betűszóba a regionális vonzerő, avagy attraktivitás, ezzel is hangsúlyozva a francia területfejlesztés decentralizálását, illetve a regionális szint súlyának növekedését és fejlődését az ország területfejlesztési rendszerében. A versenyképességet ennél az elnevezésnél regionális vonzerőn vagy attraktivitáson kell értenünk. Egyes vélemények szerint a DIACT-ot azért kellett visszanevezni DATAR-rá, mivel senki sem volt képes az új mozaikszót megjegyezni, és továbbra is a DATAR-t használták. Az új DATAR-t a területfejlesztés 21. századi igényei alapján és ezen igények figyelembe vételével alakították ki.

A CGET és a területi egyenlőtlenségek mérséklése

A francia állam már 2012-ben foglalkozni kezdett egy területi egyenlőtlenségek mérsékléséért felelős hivatal létrehozásával, mely magában foglalta volna a DATAR, az egykori Tervhivatal, és több a gazdaság területi tervezéséért felelős hivatal feladatait, összeolvasztva egy egységes szervezetbe az említett hivatalokat és ezek hatásköreit. Erre annál is inkább szükség volt mivel a 2006. március 6-án megszüntették a Tervhivatalt (2006-260 r.), mely feladatainak ellátását a Stratégiai Analízi-

sek Központja látja el (Centre d'Analyse Stratégique). Így 2012. szeptember 15-én a területi egyenlőségért és a lakásügyért felelős miniszter kijelölt egy bizottságot, mely feladatául Területi Egyenlőségért Felelős Hivatal felállításának megtervezését kapta.

A hivatal 2014. március 31-én létre is jött, három szervezet egyesülésével, a területfejlesztésért és a regionális attraktivitásért felelős minisztériumközi hivatal, azaz a DATAR, a városokért felelős minisztériumközi főtítkárság a CIV, és a társadalmi kohézióért és esélyegyenlőségért felelős iroda az Acsé fúziójából. Feladata a területi egyenlőség nemzeti politikájának a kialakítása és érvényesítése, biztosítja annak működését, ennek érdekében összehangolja az egyes minisztériumok állami szervek munkáját. E feladat ellátása során meghatározza, elkészíti és működteti a területi egyenlőség politikáját és a nemzeti várospolitikát szem előtt tartva az ökológiai és energetikai átmenetet annak érdekében, hogy megerősítse a területi társadalmi-gazdasági kohéziót és teljesítőképességet. Értékeli az állami területi egyenlőség politikáját. Felügyeli az állampolgári és a helyi képviselők szervezeteinek részvételének fejlesztését a területi egyenlőség politikájában. Koordinálja az európai strukturális és beruházási alapok felhasználását, valamint az állam és a régiók közötti társulási szerződéses a területi egyenlőség politikájának működéséhez kapcsolódó eszközök előkészítését és lekövetését. Biztosítja a városfelújításért felelős nemzeti ügynökség felügyeletét, és a kereskedelmi és kisipari terek újrastrukturálásának és fejlesztésének nemzeti közintézményeinek, valamint a nehéz helyzetben lévő fiatalok társadalmi és munkaügyi beilleszkedésének közhivatalának, valamint a nemzetközi francia befektetések ügynökségének társfelügyeletét. Javasolja és végrehajtja a várospolitikára fordítható források és a nemzeti fejlesztési és területfejlesztési alap forrásainak körét. Támogatja a várospolitikát és szerepet játszik a francia várospolitika megújításában. A CGET a felelőse az új, az állam és a területi közösségek között kötendő 2014-2020-as időszak tervszerződések koordinációjáért és végrehajtásáért. Résztvevője és segítője a tervszerződések tervezési politikájának, a területi egyenlőségért felelős minisztériumközi bizottság és a várospolitikáért felelős minisztériumközi bizottság a tervszerződésekre vonatkozó döntéseinek. Biztosítja a területi egyenlőségért felelős minisztériumközi bizottság, a városokért felelős minisztériumközi bizottság, a területi egyenlőség nemzeti tanácsa, a városokért felelős nemzeti tanács és a hegyvidéki térségek nemzeti tanácsának előkészítését vagy titkárságát (2014-394 sz. r.).

A CGET szervezeti felépítése

A CGET szervezeti felépítését a 2014. március 31-i 2014-394 rendelet és a 2014. május 30-i két a CGET szervezeti felépítéséről szóló határozat szabályozza. Szervezeti felépítését tekintve a következő egységekből áll: a városi kohézióért és városokért felelős igazgatóság, területi stratégiákért felelős igazgatóság, területi kapacitás fejlesztéséért felelős igazgatóság, főtítkárság, emellett három speciális területért felelős küldöttsége működik: az európai ügyekért felelős, a tervezésért, a területi partnerségért felelős, és a szektorális minisztériumközi tevékenységekért felelős küldöttség.

Városi Kohézióért és Városokért Felelős Igazgatóság (Direction de la Ville et de la Cohésion Urbaine – DVCU). A CGET városi kohézióért és városokért felelős igazgatósága kidolgozza és érvényesíti a várospolitika minisztériumközi tervét. Meghatározza a várospolitika saját forrásait és eszközeit. Kidolgozza a nemzeti szintű várospolitikát, és irányítja az alkalmazását a megyékben és a régiókban. A várospolitikában kiemelt, megkülönböztetett kerületek (QPV) javára szolgáló tevékenységeket koordinálja, együttesen kezeli annak eszközeit és biztosítja a tervezést/programozást és a hitelezés végrehajtását. Irányítja a területi és egyesületi hálózatokat, kidolgozza és érvényesíti azokat a tevékenységeket, melyek lehetővé teszik az állampolgári részvételt és a várospolitika társkidolgozásának fejlesztését a kiemelt kerületek a QPV-k lakosaival. Ellátja a városokért felelős minisztériumközi bizottság, és a városokért felelős nemzeti tanács titkársági teendőit tanácsadó hatóságként. Közreműködik a diszkrimináció, az analfabetizmus elleni harc politikájának koncepciójában és irányításában, és a bűnözés megelőzésében. Végül segíti a városokért felelős minisztériumot a városfelújításért felelős nemzeti ügynökség (Anru) feletti felügyeletében, a kereskedelmi és kisipari terek újrastrukturálásának és fejlesztésének nemzeti közintézményeinek (Epareca) és a nehéz helyzetben lévő fiatalok társadalmi és munkaügyi beilleszkedését segítő közhivatalának (Evide) társfelügyeletében. Az igazgatóság irányítja és segíti a várostervezéséről és a városi kohézióról szóló 2014-173 törvény alkalmazását. Fontos feladata, hogy meg kell erősítenie a minisztériumközi koordinációt és a partnerséget, a területi közösségekkel a kiemelt kerületek lakosságának érdekében azért, hogy azok az őket megillető támogatások érdekében mozgósíthassák a közösségi jogot. Egyrészt figyelemmel kíséri az állami befektetések között a városi megújulás és városfelújítás területén az összefonódások fejlesztését,

másrészt a jogokhoz, a tudáshoz és a munkához való hozzáférés érdekében történő befektetéseket. Végül integrálja a várospolitika európai dimenzióját. A CGET-DVCU létrehozása véget vetett annak a kettősségnek, ami a városokért felelős minisztériumközi bizottság főtítkársága (SG CIV) és a társadalmi kohézióért és esélyegyenlőségért felelős iroda (Acsé) kompetenciái között volt. Előbbi az ebben a politikában meglévő koncepciók működéséért, utóbbi a 147 program által finanszírozott pénzügyi befektetés kezeléséért és működtetéséért volt felelős. A DVCU szigorúan saját szervezetében szervezi a minisztériumok befektetéseinek stratégiai meghatározását és a közösségi jog mobilizációját a befektetési programok operatív kezelésével és lefolytatásával együtt. Ugyanakkor azért, hogy fejlessék a különböző társulások és mindezen politika által kedvezményezett ellenállóságát, örökdió a folytonosság biztosításán a várospolitika eszközeinek működtetésében, a pénzügyi és könyvelési eljárások megszilárdításán és azok biztonságán.

A Területi Stratégiákért Felelős Igazgatóság (Direction des Stratégies Territoriales – DST). A hivatal területi stratégiákért felelős igazgatósága egy keresztirányú, átfogó központi igazgatásért felelős igazgatóság. Feladata, hogy együtt dolgozzon azokkal az entitásokkal, amelyek a CGET-t alkotják valamint a területi közösségekkel és az állami dekoncentrált szervekkel. Felelős az alapadatok elkészítéséért, a statisztikákért, melyek segítségével a CGET stratégiája meghatározható, majd ez a stratégia hasznosítható a területi egyenlőséget érintő szakpolitikákban és lehetővé teszi azok végrehajtását. Ezek az alapadatok a következő forrásokból származnak: a területi hálózatok együttes statisztikai megfigyelése és elemzése, a jövőkutatással kapcsolatos tanulmányokból és munkákból, szakértők és kutatólaborok eredményei, az egyes közpolitikák értékelése, a megkezdett kísérletek tapasztalatainak lekövetése és értékelése, megfigyelés egyfajta közösségi formában, mely lehetővé teszi a szereplők összességének bevonását, tudományos és stratégiai szervezés, mely többek között egy éves stratégiai dokumentum megfogalmazásához vezet. A DST felelős a tudományos tanács kialakításáért és irányításáért, egy új tudományos irányítási módot fejleszt az alkalmankénti mobilitást is megengedve a tudományos tanács tagjai és a kutatók egésze számára, akik a CGET által lefedett különböző területeken dolgoznak. Kialakítja és biztosítja területi egyenlőség tanácsa számára az állandó működést.

A Területi Kapacitás Fejlesztéséért Felelős Igazgatóság (Direction du Développement des Capacités des Territoires – DDCT). A CGET ezen igazgatóságának feladata az olyan politikák érvényesítése és értékelése, amelyek mozgósítják a különböző területek ütőkártyáit és lehetőségeit (a lakosság hozzáférése a szolgáltatásokhoz, innováció, gazdaság, területfejlesztés és elektronikus szolgáltatások, közlekedési hálózatok, helyi fejlesztések, turizmus, vonzerő) abból a célból, hogy véget vessenek a jelenlegi területi egyenlőtlenségeknek illetve a jövőben elkerüljék ezeket. Ennek címén többek között kidolgozza és vezeti a specifikus politikákat, melyek támogatják az említett területeket a gyengeségeik és a kockázataik legyőzésében (vidéki térségek, városkörnyékek, hegyvidéki területek, partvidékek, épülő városkörnyékek). Hasonlóképpen hozzájárul egy átfogó integrált területfejlesztési politika értékeléséhez, mely a népesség és tevékenységeinek jelenlegi és jövőbeni szükségletein alapul, beleértve az egyes területek térbeli kölcsönös függését.

A minisztériumközi irányítás felelőse a területi egyenlőség politikáinak működése tekintetében, előkészíti és megvalósítja ezen politikák eszközeinek lekövetését, és többek között a tervezés (tervszerződések) és a partnerség különböző formáit az állam és a területi szereplők között, a „tervezés és a területi partnerség” küldött-ségére támaszkodva, mely az általános koordinációért felelős a CGET-n belül. Elősegíti és védelmezi a területi egyenlőség tervezeteit, intézkedéseit a minisztériumközi kapcsolatokon belül többek között a minisztériumközi gyűlések egyeztetései során. Különböző állami területi szereplők tárgyaló partnere, felelős a minisztériumközi területi hálózat működtetéséért (SGAR, hegybiztosságok, dekoncentrált igazgatóságok, területi szereplők és hálózatok). Ellátja a Területi Egyenlőségért Felelős Minisztériumközi Bizottság Főtítkárságát (CIET), előkészítve annak napirendjét valamint a gyűlések határozatainak jegyzékét, és az azokból következő döntések intézkedéseit. A DDCT munkatársai a munkájukhoz gyakran magukkal hoznak egy tervezési módszert azért, hogy megkönnyítsék az összetartást a CGET különböző csoportjai és szakértői között, de ugyanúgy más közösségi partnerek és hivatalok között azért, hogy így egy valódi értéktöbbletet hozzanak létre a területfejlesztés szolgálatában. (Forrás: www.cget.gouv.fr és 2014.03.31/2014-394 rendelet, PRMG1411360A, PRMG1411361A határozatok)

Összegzés

A francia állam a Területi Egyenlőségért felelős Hivatal létrehozásával a francia területfejlesztés eddigi történetében páratlan intézményt hozott létre. Azáltal, hogy egyesítette számos a területfejlesztés és a területi tervezés területén működő szerv feladatait egy új kibővített jogosítványokkal rendelkező szervezetbe. A hivatal örökölte elődjének is tekinthető DATAR minisztériumközi jellegét, illetve függetlenségét az egyes minisztériumoktól és közvetlenül a miniszterelnök irányítása alá lett rendelve. A hivatallal kapcsolatban az is fontos hogy a Tervhivatal bizonyos funkcióit is ellátja, és ezt a francia nevében hangsúlyozzák is a „Commissariat”, azaz a „Biztosság” kifejezés az egykori Tervhivatalra utal. Tehát feladata több, mint a területfejlesztési tevékenységek összehangolása, gazdaságfejlesztési, tervezési, városfejlesztési, társadalmi kohézióval kapcsolatos koordinációs

feladatokat is kapott és ezeket minisztériumközi koordinációval valósítja meg. Részt vesz az Európai Unió fejlesztési alapok kezelésében illetve a Tervszerzésekkel kapcsolatban központi helyzetben van.

Franciaországban a regionális politikát újabban a területi egyenlőség politikájának elnevezésével illetik, ezzel is hangsúlyozva a területi kohézió fontosságát. Felismerték azt, hogy az ország fejlődésének legfőbb hátránya a területi különbségek megléte, és ezek kiegyenlítésével Franciaországot sokkal versenyképesebbé tehetik, illetve növelhetik a lakosság életszínvonalát. A CGET kapta azt a feladatot, hogy a területi egyenlőség politikáját megszervezze és ezzel Franciaországot hosszútávon növekedési pályára állítsa és a még meglévő területi különbségeket megszüntesse.

Irodalom

- HAUTREUX, J. - ROCHEFORT, M. 1965: *Physionomie générale de l'armature urbaine française*. In : *Annales de Géographie*. a.1965, t.74, no 406.pp.660-677.
- LACOUR, C. - DELAMARRE, A. 2010: *40 ans d'aménagement du territoire*. La documentation Française, Paris, p161.
- LAJUGIE, J. 1967: *A regionális tervezés Franciaországban. Állam és Igazgatás 1967/9*, pp.785-797
- LOINGER, G. 2006: *Les pôles de compétitivité du point de vue de l'aménagement du territoire*. In: *Vie & sciences de l'entreprise*, 2006/1 No 170-171, pp.64-79.
- MERLIN, P. 2007: *L'aménagement du territoire en France*. La documentation Française. Paris, p.174.
- MERLIN, P. - CHOAY F. 2010: *Dictionnaire de l'urbanisme et de l'aménagement*. La documentation Française. Paris, p.843.
- MICHEL, M. 1977: *Ville moyenne, ville-moyen*. In: *Annales de Géographie*. t86, no478. pp.661-685
- MONOD, J. 1995-1996: *Vállalkozás és területfejlesztés. Falu Város Régió 1995/9-10, 1996/1- Francia Területfejlesztés Különszáma*, pp.1-67.
- MONOD, J. - DE CASTELBAJAC, P. 2012: *L'aménagement du territoire*. PUF, Paris, p.127.
- MONTRICHIER, N. 1995: *L'amenagement du territoire*. La Decouverte, Paris, pp.1-100.
- Décret n° 2014-394 du 31 mars 2014 portant création du Commissariat général à l'égalité des territoire.
- Décret n° 2006-260.
- Arrêté du 30 mai 2014 portant organisation du Commissariat général à l'égalité des territoires (PRMG1411360A).
- Arrêté du 30 mai 2014 portant organisation des directions, des sous-directions, du secrétariat général, des pôles et des missions du Commissariat général à l'égalité des territoires (CGET)(PRMG1411361A).

www.cget.gouv.fr

www.legifrance.gouv.fr